

Dissabte, 26 de febrer de 2005, Aula 1.3 UB

Seminari 13

Passat, present i futur de les escoles d'adults de Catalunya.

Participen Margarida Massot, Marta Ferrer, Silvia Puente.

Proposat per Fòrum Idea. Facultat de Ciències de l'Educació. UAB

Ponència

En motiu de la celebració dels 25 anys d'Educació de Persones Adultes (EPA) a Sabadell s'inicia un procés obert de reflexió amb l'objectiu d'abordar i revisar les pràctiques educatives i, alhora, fer-ne particip a tota la ciutat de forma festiva. Per afrontar aquests procés, s'estableixen tres eixos fonamentals de treball a partir dels quals es dona forma al Manifest per a l'Educació Democràtica de Persones Adultes:

1. Recuperar i fonamentar la memòria històrica de les escoles d'adults de Sabadell. Un fet que posa en evidència el canvi de paradigma que hi ha hagut en el moviment educatiu. Si en un primer moment històric l'educació de persones adultes responia a la necessitat de democratitzar l'educació, en els últims anys s'ha imposat la democràcia educativa. Un nou concepte que inverteix les dinàmiques anteriors ja que partint de les persones es vol incidir en els processos educatius emulant forma la democràcia participativa.
2. Analitzar i reflexionar sobre les pràctiques i els problemes de l'educació d'avui. L'educació avui en dia ha de donar resposta a un nou context social i cultural que es poden resumir en tres grans reptes. 1) trobar noves formes d'organització del treball en xarxa que responguin decididament a les necessitats de la ciutadania, 2) posar a l'abast de tothom les eines formatives que facilitin l'accés i el processament de la informació per afrontar els canvis en el món laboral i superar l'analfabetisme funcional i tecnològic i 3) facilitar la inclusió social, des de la igualtat d'oportunitats socioeducatives de totes les persones que per raons de classe, gènere, ètnia i edat corren el risc de ser considerats ciutadans i ciutadanes de segona.
3. Plantejar i obrir nous camins que permetin afrontar els reptes de futurs. Per aconseguir l'escola que volem i donar una resposta eficient a les noves

demandes socials s'han desenvolupar cinc conceptes bàsics. 1) educació permanent, flexibilitat organitzativa i diversitat de la oferta, 2) desenvolupar la dimensió cultural de l'educació i de l'escola, 3) incidència de les i els participants en la organització i gestió de la oferta, 4) treball en xarxa ja sigui entre centres educatius com entre agents socials i culturals de l'entorn i 5) nous perfils professionals amb formació específica.

Taller

El taller del seminari és concebut com a una dinàmica de grup on els assistents exposen els seus arguments a favor i en contra de l'aplicació d'una línia d'actuació concreta en una escola d'adults indeterminada.

Al llarg del taller es plantegen cinc línies d'actuació possibles: els centres oberts com a mitjà per implicar de forma activa l'entorn en el dia a dia de l'escola, l'obertura del centre dotze hores per diversificar l'oferta, destinar espais a l'estudi i l'autoformació, establir un sistema per a programar conjuntament amb l'alumnat el contingut de la matèria i per últim, els cursos intensius.

El debat que es genera demostra la complexitat per concretar el nou paradigma educatiu en cada una de les escoles i la diversitat de punts de vista que existeixen actualment. Una diversitat que només fa que enriquir tot el procés i demostrar que cada un dels casos, aplicats en cada una de les escoles, és afrontat de forma diferent degut a la necessitat d'adaptar les línies d'actuació a les especificitats socials i territorials de cada escola.

No obstant, es creu que una escola per a persones adultes responen positivament al nou model educatiu quan: 1) dona resposta a la realitat canviant en funció de les necessitats de les persones i del territori de forma flexible, 2) crea i innova, 3) exerceix la funció de dinamització cultural i entén el centre com a un equipament sociocultural de ciutat, 4) disposa d'instal·lacions funcionals, 5) garanteix una oferta educativa especialitzada però no fragmentada, 6) integra l'avaluació del centre en el seu projecte educatiu, 7) actualitza la formació dels seus professionals, 8) afavoreix la participació, en la presa de decisions, de totes les persones implicades en l'escola, 9) manté una continuïtat en l'aprenentatge de l'alumnat i 10) satisfà els participants i els professionals.